

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาท ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ ตลอดจนศึกษาถึงอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาท ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ของครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาท

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาท ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ ซึ่งได้ข้อมูลจากครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาท ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพครู ความรู้ทางเนื้อหาวิชา ความรู้ทางกิจการนักเรียน ความรู้ทางการแนะแนว ความรู้ทางธุรการ และความรู้ทางการพัฒนา

2.2 ด้านเทคนิควิธี ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่

1) การสอนทั่วไป คือ การเตรียมการสอน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและกิจกรรม การให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน ตลอดจนการวัดและประเมินผล

2) กิจการนักเรียน คือ บริการด้านสุขภาพอนามัยและบริการด้านกิจกรรม

3) การแนะแนว คือ การเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนและการให้บริการแนะแนว

4) การพัฒนา คือ การพัฒนาโรงเรียนและชุมชน การวางแผนและดำเนินงานโครงการ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

2.3 ด้านคุณลักษณะ ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่

- 1) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและต่อการปฏิบัติงานครูประถมศึกษา
- 2) การมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิต
- 3) การมีค่านิยมในการทำงานและดำรงชีวิต
- 4) ความเป็นผู้นำ
- 5) มีเจตคติที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรม
- 6) การไม่หาความรู้ใส่ตนเสมอ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา
ในโครงการคุรุทายาท ด้านต่าง ๆ ซึ่งได้ข้อมูลจากครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาท ได้แก่

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ เนื้อหาวิชาที่สอน การพัฒนาหลักสูตร การสอน
โดยเน้นทักษะกระบวนการ การผลิตสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมการเรียนการสอน

3.2 ด้านเทคนิควิธี ได้แก่ การสอน การจัดการอาหารกลางวัน การเตรียม
การสอน การวัดและประเมินผล และการปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน

3.3 ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ การปรับตัวในโรงเรียนและชุมชน การดำรงชีวิต
ประจำวัน และมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

3.4 ด้านอื่น ๆ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสำเร็จที่น่าพอใจในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาใน
โครงการคุรุทายาท ด้านต่าง ๆ ซึ่งได้ข้อมูลจากครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาท ได้แก่

4.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ

4.2 ด้านเทคนิควิธี

4.3 ด้านคุณลักษณะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาท

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพของครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาท
จำแนกตามรุ่น ปี พ.ศ. ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง และเพศ

รุ่น	ปี พ.ศ. ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง	เพศ		รวม	ร้อยละ
		ชาย	หญิง		
1	2532	6	18	24	26.37
2	2533	4	18	22	24.18
3	2534	12	33	45	49.45
	รวม	22	69	91	100

จากตาราง 3 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาท รุ่น 3 ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใน ปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 49.45) รองลงมาเป็นครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาท รุ่น 1 ซึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งใน ปี พ.ศ. 2532 (ร้อยละ 26.37) และครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาท รุ่น 2 ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใน ปี พ.ศ. 2533 มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 24.18) นอกจากนี้ยังพบว่าครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาทส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 2 สมรรถภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาท

2.1 สมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านความรู้ความเข้าใจของครูประถมศึกษาในโครงการ
คุรุทายาท

ตาราง 4 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนเฉลี่ยเทียบ 10 และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านความรู้ความเข้าใจ

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$ เทียบ 10	ผลการประเมิน
1.	ความรู้ทางวิชาชีพครู	20	12.08	2.29	6.04	สูง
2.	ความรู้ทางเนื้อหาวิชา	18	9.53	2.13	5.29	ปานกลาง
3.	ความรู้ทางกิจการนักเรียน	2	1.20	0.69	6.00	ปานกลาง
4.	ความรู้ทางการแนะแนว	4	2.53	0.98	6.33	สูง
5.	ความรู้ทางธุรการ	2	1.41	0.68	7.05	สูง
6.	ความรู้ทางการพัฒนา	4	2.53	0.95	6.33	สูง
	เฉลี่ยรวม	50	29.26	4.45	6.17	สูง

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทส่วนใหญ่มีสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจ เมื่อเทียบเกณฑ์แล้วอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีคะแนนเฉลี่ยเทียบ 10 อยู่ในระดับสูง เรียงลำดับดังนี้ ความรู้ทางธุรการ (7.05) ความรู้ทางการแนะแนวและความรู้ทางการพัฒนา (6.33 เท่ากัน) ความรู้ทางวิชาชีพครู (6.04)

สำหรับสองข้อมีคะแนนเฉลี่ยเทียบ 10 อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ทางกิจการนักเรียน (6.00) และความรู้เนื้อหาวิชา (5.29) ตามลำดับ

2.2 สมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านเทคนิควิธีของครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาท

ที่ทำการประเมิน โดยผู้บริหาร โรงเรียน

1) การสอนทั่วไป

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการเตรียมการสอน

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนทำการสอน	4.16	0.82	สูง
2.	ศึกษาแผนการสอนก่อนทำการสอน	4.25	0.82	สูง
3.	ศึกษาคู่มือครูก่อนทำการสอน	4.24	0.79	สูง
4.	ค้นคว้าทำความเข้าใจเนื้อหาก่อนทำการสอน	4.25	0.75	สูง
5.	จัดทำบันทึกการสอนไว้ล่วงหน้า	4.15	0.84	สูง
6.	ค้นคว้าหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาทำการสอน	3.59	0.89	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.12	0.71	สูง

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาทมีสมรรถภาพในการเตรียมการสอนอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกรายการเรียงตามลำดับ ดังนี้ ค้นคว้าทำความเข้าใจเนื้อหาก่อนทำการสอน และศึกษาแผนการสอนก่อนทำการสอน (4.25 เท่ากัน) ศึกษาคู่มือครูก่อนทำการสอน (4.24) ศึกษาหลักสูตรก่อนทำการสอน (4.16) จัดทำบันทึกการสอนไว้ล่วงหน้า (4.15) และค้นคว้าหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาทำการสอน (3.59)

ตาราง 6 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	จัดเตรียมป้ายนิเทศไว้ในห้องเรียน	4.03	0.84	สูง
2.	จัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้ในห้องเรียน	4.20	0.91	สูง
3.	จัดมุมหนังสือไว้ในห้องเรียน	3.82	1.10	สูง
4.	จัดที่นั่งของผู้เรียนได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.82	สูง
5.	เปลี่ยนข่าวสารของป้ายนิเทศให้เป็นปัจจุบัน	3.79	0.84	สูง
6.	เปลี่ยนมุมประสบการณ์ในห้องเรียนอยู่เสมอ	3.70	0.83	สูง
7.	จัดหาหนังสือใหม่ ๆ มาบริการให้แก่ผู้เรียนบริเวณมุมหนังสือ	3.47	0.82	ปานกลาง
8.	จัดตกแต่งชั้นเรียนให้แปลกใหม่	3.83	0.95	สูง
เฉลี่ยรวม		3.87	0.69	สูง

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการครุทายาทมีสมรรถภาพในการจัดบรรยากาศในห้องเรียนอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการแล้ว จะเห็นได้ว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับ ดังนี้ จัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้ในห้องเรียน (4.20) จัดที่นั่งของผู้เรียนได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน (4.11) จัดเตรียมป้ายนิเทศไว้ในห้องเรียน (4.03) จัดตกแต่งชั้นเรียนให้แปลกใหม่ (3.83) จัดมุมหนังสือไว้ในห้องเรียน (3.82) เปลี่ยนข่าวสารของป้ายนิเทศให้เป็นปัจจุบัน (3.79) และเปลี่ยนมุมประสบการณ์ในห้องเรียนอยู่เสมอ (3.70)

สำหรับรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดหาหนังสือใหม่ ๆ มาบริการให้แก่ผู้เรียนบริเวณมุมหนังสือ (3.47)

ตาราง 7 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการนำเข้าสู่บทเรียน

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ใช้นิทานนำเข้าสู่บทเรียน	3.59	0.68	สูง
2.	ใช้เพลงนำเข้าสู่บทเรียน	3.56	0.79	สูง
3.	ใช้ปริศนาคำทายนำเข้าสู่บทเรียน	3.46	0.76	ปานกลาง
4.	ใช้เกมนำเข้าสู่บทเรียน	3.46	0.72	ปานกลาง
5.	บอกจุดประสงค์ของบทเรียนให้ผู้เรียนทราบก่อนทำการสอน	3.84	0.98	สูง
6.	ใช้คำพูดจูงใจผู้เรียนก่อนทำการสอน	4.07	0.73	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.66	0.58	สูง

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในการนำเข้าสู่บทเรียนอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้คือ ใช้คำพูดจูงใจผู้เรียนก่อนทำการสอน (4.07) บอกจุดประสงค์ของบทเรียนให้ผู้เรียนทราบก่อนทำการสอน (3.84) ใช้นิทานนำเข้าสู่บทเรียน (3.59) และใช้เพลงนำเข้าสู่บทเรียน (3.56)

ส่วนอีกสองรายการมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ใช้เกมนำเข้าสู่บทเรียน และใช้ปริศนาคำทายนำเข้าสู่บทเรียน (3.46 เท่ากัน)

ตาราง 8 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนเนื้อหาใหม่	4.13	0.70	สูง
2.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	4.31	0.73	สูง
3.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ถามคำถาม	4.31	0.68	สูง
4.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สอน	4.12	0.80	สูง
5.	ใช้น้ำเสียงเน้นย้ำเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะสอน	4.22	0.71	สูง
6.	ใช้การกล่าวซ้ำเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะสอน	4.19	0.68	สูง
7.	ให้ผู้เรียนจดบันทึกเนื้อหาสาระที่สำคัญลงในสมุด	3.99	0.85	สูง
8.	ให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด	3.66	1.08	สูง
9.	ให้ผู้เรียนอ่านหนังสืออ่านประกอบ	3.69	0.93	สูง
10.	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน	2.86	1.05	ปานกลาง
11.	ใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	3.51	0.90	สูง
12.	ใช้ภาษาที่สื่อความหมายและเข้าใจง่ายกับผู้เรียน	4.18	0.71	สูง
13.	ดำเนินการสอนจากเรื่องง่ายไปหายาก	4.18	0.61	สูง
14.	ดำเนินการสอนจากส่วนย่อยไปสู่หลักการ	4.02	0.67	สูง
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สรุปบทเรียนด้วยตนเอง	3.65	0.77	สูง
16.	สอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน	3.89	0.91	สูง

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
17.	สอดคล้องคุณธรรมในการเรียนการสอน	4.25	0.66	สูง
18.	ใช้ทักษะกระบวนการในการเรียนการสอน	4.19	0.70	สูง
19.	ปรับเนื้อหาในบทเรียนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน	4.12	0.68	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.98	0.52	สูง

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูประถมนศึกษาในโครงการศุภทายาทมีสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตามคำถาม และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ (4.31 เท่ากัน) รองลงมาเป็นการสอดคล้องคุณธรรมในการเรียนการสอน (4.25) การใช้น้ำเสียงเน้นย้ำเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะสอน (4.22) การกล่าวซ้ำเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะสอน และการใช้ทักษะกระบวนการในการเรียนการสอน (4.19 เท่ากัน) การดำเนินการสอนจากเรื่องง่ายไปหายาก และการใช้ภาษาที่สื่อความหมายและเข้าใจง่ายกับผู้เรียน (4.10 เท่ากัน)

มีเพียงหนึ่งรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน (2.86)

ตาราง 9 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการใช้สื่อและกิจกรรม

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	จัดเตรียมสื่อประกอบการสอน	3.91	0.83	สูง
2.	จัดเตรียมเกม เป็นกิจกรรมประกอบการสอน	3.79	0.75	สูง
3.	จัดเตรียมเพลง เป็นกิจกรรมประกอบการสอน	3.69	0.68	สูง
4.	จัดเตรียมนิทาน เป็นกิจกรรมประกอบการสอน	3.57	0.78	สูง
5.	จัดเตรียมสถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมประกอบการสอน	3.35	0.89	ปานกลาง
6.	จัดเตรียมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมประกอบการสอน	3.42	0.84	ปานกลาง
7.	ใช้สื่อการเรียนการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.04	0.71	สูง
8.	นำวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน	3.78	0.76	สูง
9.	ริเริ่มคิดค้นสื่อการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในชั้นเรียน	3.71	0.93	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.69	0.62	สูง

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในการใช้สื่อและกิจกรรมอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ ใช้สื่อการเรียนการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน (4.04) จัดเตรียมสื่อประกอบการสอน (3.91) จัดเตรียมเกมเป็นกิจกรรมประกอบการสอน (3.79) นำวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน (3.78) ริเริ่มคิดค้นสื่อการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในชั้นเรียน (3.71) จัดเตรียมเพลงเป็นกิจกรรมประกอบการสอน (3.69) และจัดเตรียมนิทานเป็นกิจกรรมประกอบการสอน (3.57)

มีเพียงสองรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ จัดเตรียมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมประกอบการสอน (3.42) และจัดเตรียมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการสอน (3.35)

ตาราง 10 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการ ปฏิบัติงานด้านการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน โดยการยกย่องชมเชย	4.21	0.68	สูง
2.	ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน โดยการให้รางวัล	3.85	0.82	สูง
3.	ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน โดยการลงโทษ	3.07	1.04	ปานกลาง
4.	ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน โดยการพยักหน้าด้วยความชื่นชม เมื่อผู้เรียนตอบถูก	3.54	0.99	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.66	0.59	สูง

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูประถมศึกษาใน โครงการศุภทายาที่มีสมรรถภาพในการให้ การเสริมแรงแก่ผู้เรียนอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ ให้การเสริม แรง โดยการยกย่องชมเชย (4.21) ให้การเสริมแรง โดยการให้รางวัล (3.85) และให้การ เสริมแรง โดยการพยักหน้าด้วยความชื่นชมเมื่อผู้เรียนตอบถูก (3.54)

มีเพียงรายการเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้การเสริมแรง โดยการ ลงโทษ (3.07)

ตาราง 11 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	จัดเตรียมการวัดและประเมินผล ไว้ล่วงหน้า	3.95	0.89	สูง
2.	วัดและประเมินผลตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้า	4.04	0.77	สูง
3.	ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	3.79	0.80	สูง
4.	ทดสอบความรู้ของผู้เรียนหลังจากสอนจบเนื้อหา	4.02	0.80	สูง
5.	ตรวจงานของผู้เรียนด้วยตนเอง	4.58	0.62	สูงที่สุด
6.	ส่งผลงานคืนให้แก่ผู้เรียนทราบผลทันที	4.33	0.79	สูง
7.	วัดผลและประเมินผลอย่างเป็นปัจจุบัน	4.34	0.69	สูง
8.	สร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินผู้เรียนด้วยตนเอง	3.99	0.86	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.14	0.59	สูง

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ วัดและประเมินผลเป็นปัจจุบัน (4.34) ส่งผลงานคืนให้แก่ผู้เรียนทราบผลทันที (4.33) วัดและประเมินผลตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้า (4.04) ทดสอบความรู้ของผู้เรียนหลังสอนจบเนื้อหา (4.02) สร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินผู้เรียนด้วยตนเอง (3.99) จัดเตรียมการวัดและประเมินผลไว้ล่วงหน้า (3.95) และทดสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนทำการสอน (3.79)

มีเพียงรายการเดียวเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ตรวจผลงานของผู้เรียนด้วยตนเอง (4.58)

2) กิจกรรมนักเรียน

ตาราง 12 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านบริการด้านสุขภาพอนามัย

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ตรวจสอบสุขภาพของผู้เรียนประจำวันในช่วงเช้า	3.98	0.77	สูง
2.	ตรวจฟันของผู้เรียนตามโครงการทันตสุขภาพ	3.88	0.95	สูง
3.	ติดต่ออนามัยมาให้บริการฉีดวัคซีนแก่ผู้เรียน	3.71	1.11	สูง
4.	จัดบริการอาหารกลางวันแก่ผู้เรียน	3.91	0.88	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.85	0.68	สูง

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูประณตศึกษาในโครงการศุภายาที่มีสมรรถภาพในการบริการด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกรายการ เรียงลำดับดังนี้ ตรวจสอบสุขภาพของผู้เรียนประจำวันในช่วงเช้า (3.98) จัดบริการอาหารกลางวันแก่ผู้เรียน (3.91) ตรวจฟันของผู้เรียนตามโครงการทันตสุขภาพ (3.88) และติดต่ออนามัยมาให้บริการฉีดวัคซีนแก่ผู้เรียน (3.71)

ตาราง 13 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการบริการด้านกิจกรรม

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ให้ผู้เรียนเสนอข้อตกลงที่เห็นแนวปฏิบัติร่วมกันในชั้นเรียน	3.97	0.79	สูง
2.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนริเริ่มจัดกิจกรรมด้วยตนเอง	3.85	0.76	สูง
3.	ให้คำปรึกษาในการทำกิจกรรมแก่ผู้เรียน	4.14	0.74	สูง
4.	เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	4.62	0.65	สูงที่สุด
5.	เข้าร่วมชุมนุมพิเศษผู้ปกครองนักเรียนประจำภาคการศึกษา	4.35	0.72	สูง
6.	เข้าร่วมจัดกิจกรรมกีฬานันทนาการของผู้เรียน	4.56	0.60	สูงที่สุด
7.	ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกหัวหน้าชั้นด้วยตนเอง	4.64	0.57	สูงที่สุด
8.	ให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเอง	4.40	0.63	สูง
9.	จัดผู้เรียนให้รับผิดชอบความสะอาดในชั้นเรียน	4.55	0.64	สูงที่สุด
10.	ตั้งกฎเกณฑ์ให้ผู้เรียนปฏิบัติประจำชั้นเรียน	4.27	0.78	สูง
11.	ให้ผู้เรียนดูแลสมบัติของโรงเรียนบริเวณหน้าห้องเรียนของตนเอง	4.19	0.67	สูง
12.	สนับสนุนให้ผู้เรียนดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน	4.42	0.70	สูง
13.	สนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาโรงเรียนในวันสำคัญของชาติ	4.25	0.68	สูง
เฉลี่ยรวม		4.33	0.45	สูง

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในด้าน
การบริการด้านกิจกรรมอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการจะเห็นว่ามีความเฉลียวสูงเรียงลำดับดังนี้ สนับสนุนให้ผู้เรียน
ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน (4.42) ให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของ
ตนเอง (4.40) เข้าร่วมชุมนุมเทศบาลปกครองนักเรียนประจำภาคการศึกษา (4.35) ตั้งกฎเกณฑ์
ให้ผู้เรียนปฏิบัติประจำชั้นเรียน (4.27) สนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาโรงเรียนในวันสำคัญของชาติ
(4.25) ให้ผู้เรียนดูแลสมบัติของโรงเรียนบริเวณหน้าห้องเรียนของตน (4.19) ให้คำปรึกษาใน
การทำกิจกรรมแก่ผู้เรียน (4.14) ให้ผู้เรียนเสนอข้อตกลงที่เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ในชั้นเรียน
(3.97) และส่งเสริมให้ผู้เรียนริเริ่มจัดกิจกรรมด้วยตนเอง (3.85)

มีเพียงสี่รายการที่มีความเฉลียวอยู่ในระดับสูงที่สุด เรียงลำดับดังนี้ ให้ผู้เรียนมีโอกาส
เลือกหัวหน้าชั้นด้วยตนเอง (4.64) เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น (4.62) เข้าร่วมกิจกรรม
กีฬานันทนาการของผู้เรียน (4.56) และจัดผู้เรียนให้รับผิดชอบความสะอาดในชั้นเรียน (4.55)

3) การแนะนำ

ตาราง 14 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	จัดทำสมุดรายงานประจำตัวผู้เรียน (ป.01) ได้เป็นปัจจุบัน	4.47	0.75	สูง
2.	จัดทำสมุดประจำชั้น (ป.02) ได้เป็นปัจจุบัน	4.54	0.64	สูงที่สุด
3.	จัดทำบัญชีเรียกชื่อนักเรียน (ป.03) ได้เป็นปัจจุบัน	4.59	0.70	สูงที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.56	0.59	สูงที่สุด

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในการเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนอยู่ในระดับสูงที่สุด

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดเรียงลำดับดังนี้ จัดทำบัญชีเรียกชื่อ (ป.03) ได้เป็นปัจจุบัน (4.59) และจัดทำสมุดประจำชั้น (ป.02) ได้เป็นปัจจุบัน (4.54)

สำหรับรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ จัดทำสมุดรายงานประจำตัวผู้เรียน (ป.01) ได้เป็นปัจจุบัน (4.47)

ตาราง 15 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการให้บริการแนะแนว

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ให้คำปรึกษาแนะนำในด้านการเรียนแก่ผู้เรียน	4.31	0.71	สูง
2.	รับฟังและให้คำปรึกษาปัญหาแก่ผู้เรียน	4.24	0.70	สูง
3.	รักษาความลับของผู้เรียนที่มาปรึกษา	4.24	0.68	สูง
4.	ไปเยี่ยมบ้านผู้เรียน	3.40	1.03	ปานกลาง
5.	ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา	3.34	0.77	ปานกลาง
6.	ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลนอุปกรณ์ในการศึกษา	3.59	0.75	สูง
7.	ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อกับผู้เรียนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุด	3.73	0.85	สูง
8.	ให้คำปรึกษาด้านการประกอบอาชีพแก่ผู้เรียน	3.64	0.77	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.82	0.53	สูง

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาที่มีสมรรถภาพในการให้บริการแนะแนวอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน (4.31) รักษาความลับของผู้เรียนที่มาปรึกษาและรับฟังและให้คำปรึกษาปัญหาแก่ผู้เรียน (4.24 เท่ากัน) ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อกับผู้เรียนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุด (3.73) ให้คำปรึกษาด้านการประกอบอาชีพแก่ผู้เรียน (3.64) และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลนอุปกรณ์ในการศึกษา (3.59)

สำหรับรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การไปเยี่ยมบ้านผู้เรียน (3.40) และ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา (3.34)

4) การพัฒนา

ตาราง 16 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการพัฒนา

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ให้ความร่วมมือในการพัฒนาอาคารสถานที่ของโรงเรียน	4.12	0.83	สูง
2.	เข้าร่วมจัดนิทรรศการเพื่อให้บริการข่าวสารแก่ผู้เรียนและ ชุมชน	3.97	0.83	สูง
3.	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติรอบ ๆ โรงเรียนให้เกิดประโยชน์	3.99	0.69	สูง
4.	เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ความศึกษาแก่ชุมชน	4.16	0.81	สูง
5.	เข้าร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	3.91	0.94	สูง
6.	สร้างสรรค์งาน โครงการพิเศษที่มีผลต่อการเรียนการสอน	3.69	0.83	สูง
7.	อุทิศตนช่วยงานของ โรงเรียนและชุมชน	4.34	0.69	สูง
8.	เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	4.28	0.81	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.06	0.69	สูง

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในการพัฒนาอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกรายการ เรียงลำดับดังนี้
 อุตสาหกรรมช่วยงานของ โรงเรียนและชุมชน (4.34) เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น (4.28) เข้า
 ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาแก่ชุมชน (4.16) ให้ความร่วมมือในการพัฒนา
 อาคารสถานที่ของ โรงเรียน (4.12) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติรอบ ๆ
 โรงเรียนให้เกิดประโยชน์ (3.99) เข้าร่วมจัดนิทรรศการเพื่อให้บริการข่าวสารแก่ผู้เรียนและ
 ชุมชน (3.97) เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (3.91) และสร้างสรรค์งาน
 โครงการพิเศษที่มีผลต่อการเรียนการสอน (3.69)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

2.3 สมรรถภาพด้านคุณลักษณะของครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาท

ที่ทำการประเมิน โดยผู้บริหาร โรงเรียน

ตาราง 17 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านเจตคติที่ต่อวิชาชีพครูและต่อการปฏิบัติงานครูในระดับประถมศึกษา

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ปฏิบัติการสอนด้วยความตั้งใจจนก้าวหน้าในวิชาชีพครู	4.32	0.82	สูง
2.	ทุ่มเทความรู้ความสามารถที่มีอยู่ของตนต่องานวิชาชีพครู	4.38	0.80	สูง
3.	แสดงออกว่ามีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู	4.43	0.70	สูง
4.	มาปฏิบัติงานที่โรงเรียนก่อนเวลา	4.33	0.81	สูง
5.	เข้าปฏิบัติงานสอนตรงต่อเวลา	4.40	0.76	สูง
6.	เลิกปฏิบัติงานหลังเวลาเลิกเรียน	4.36	0.74	สูง
7.	ให้ความเมตตากรุณาแก่ผู้เรียนทุกคน	4.34	0.74	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.37	0.67	สูง

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพเกี่ยวกับเจตคติที่ต่อวิชาชีพครูและต่อการปฏิบัติงานครูอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกรายการ เรียงลำดับดังนี้ แสดงออกว่ามีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู (4.43) เข้าปฏิบัติงานสอนตรงต่อเวลา (4.40) ทุ่มเทความรู้ความสามารถที่มีอยู่ของตนต่องานวิชาชีพครู (4.38) เลิกปฏิบัติงานหลังเวลาเลิกเรียน (4.36) ให้ความเมตตากรุณาแก่ผู้เรียนทุกคน (4.34) มาปฏิบัติงานที่โรงเรียนก่อนเวลา (4.33) และปฏิบัติการสอนด้วยความตั้งใจจนก้าวหน้าในวิชาชีพครู (4.32)

ตาราง 18 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพ
ด้านการมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิต

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	รักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ	4.39	0.63	สูง
2.	ตรวจสุขภาพร่างกายของตนประจำปี	3.99	0.73	สูง
3.	แสดงอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ	4.23	0.72	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.20	0.58	สูง

จากตาราง 18 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการครูทนายที่มีสมรรถภาพด้านสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกรายการ เรียงลำดับดังนี้
รักษาสุขภาพให้แข็งแรงเสมอ (4.39) แสดงอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ (4.23) และ
ตรวจร่างกายของตนประจำปี (3.99)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 19 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการมีค่านิยมในการทำงานและดำรงชีวิต

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีและแบบสุภาพมาปฏิบัติการสอน	4.42	0.67	สูง
2.	แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่มีลักษณะเรียบร้อยมาปฏิบัติการสอน	4.37	0.83	สูง
3.	ปฏิบัติงาน ในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จตามกำหนด	4.33	0.73	สูง
4.	ยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม และปฏิบัติตนตามระเบียบประเพณีครู	4.53	0.64	สูงที่สุด
5.	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและชุมชน	4.47	0.66	สูง
6.	มีกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อยต่อทุกคน	4.52	0.66	สูงที่สุด
7.	ใช้เวลาว่างระหว่างปฏิบัติงานผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.88	0.86	สูง
8.	ใช้เวลาว่างระหว่างปฏิบัติงานจัดบรรยากาศในชั้นเรียนของตน	4.08	0.81	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.32	0.53	สูง

จากตาราง 19 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาทมีค่านิยมในการทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ ประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและชุมชน (4.47) แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีและแบบสุภาพมาปฏิบัติการสอน (4.42) แต่งกายเสื้อผ้าที่มีลักษณะเรียบง่ายมาปฏิบัติการสอน (4.37) ปฏิบัติงานในหน้าที่หรือ งานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จตามกำหนด (4.33) ให้ใช้เวลาว่างระหว่างปฏิบัติงานจัดบรรยากาศ ในชั้นเรียนของตน (4.08) และใช้เวลาว่างระหว่างปฏิบัติงานผลิตสื่อการเรียนการสอน (3.88)

มีสองรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม และปฏิบัติตน ตามระเบียบประเพณีครู (4.53) และมีกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อยต่อทุกคน (4.52)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 20 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านความเป็นผู้นำ

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.51	0.72	สูงที่สุด
2.	ปรับตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ท้องถิ่น และสถานการณ์ต่าง ๆ	4.47	0.71	สูง
3.	กระตือรือร้นในการทำงาน	4.44	0.77	สูง
4.	สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่กำลังเผชิญอยู่	4.22	0.70	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.41	0.60	สูง

จากตาราง 20 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาทมีสมรรถภาพความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ ปรับตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ท้องถิ่น และสถานการณ์ต่าง ๆ (4.47) กระตือรือร้นในการทำงาน (4.44) สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่กำลังเผชิญอยู่ (4.22)

มีรายการเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ (4.51)

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตาราง 21 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพ
ด้านเจตคติที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรม

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	ร่วมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยแก่ผู้เรียนและชุมชน	3.93	0.87	สูง
2.	เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.12	1.08	ปานกลาง
3.	ร่วมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น	3.30	1.11	ปานกลาง
4.	เป็นสื่อกลางในการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทย	3.42	1.01	ปานกลาง
5.	นำศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นมาสอดแทรกในบทเรียน	3.61	0.96	สูง
	เฉลี่ยรวม	3.48	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทส่วนใหญ่มีสมรรถภาพ
เกี่ยวกับเจตคติที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยปานกลางเรียงลำดับดังนี้ เป็น
สื่อกลางในการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย (3.42) ร่วมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้านของท้องถิ่น (3.30) และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม
ท้องถิ่น (3.12)

สำหรับรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง ได้แก่ ร่วมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยแก่ผู้เรียนและ
ชุมชน (3.93) และนำศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นมาสอดแทรกในบทเรียน (3.61)

ตาราง 22 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการเฝ้าหาความรู้

ลำดับที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1.	สนใจติดตามข่าวสารของทางราชการและท้องถิ่น	4.13	0.84	สูง
2.	สนใจการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา	4.12	0.76	สูง
3.	เข้ารับการอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษาด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ	4.40	0.70	สูง
4.	ใช้เวลาว่างระหว่างปฏิบัติงานศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.01	0.71	สูง
	เฉลี่ยรวม	4.15	0.60	สูง

จากตาราง 22 แสดงว่า ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทมีสมรรถภาพในการเฝ้าหาความรู้ไต่ตนอยู่ในระดับสูง

หากพิจารณาแต่ละรายการ จะเห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกรายการ เรียงลำดับดังนี้ เข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษาด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ (4.40) สนใจติดตามข่าวสารของทางราชการและท้องถิ่น (4.13) สนใจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา (4.12) และใช้เวลาว่างระหว่างปฏิบัติงานศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (4.01)

ตอนที่ 3 อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาท

จากผลการวิเคราะห์ที่อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาท ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทได้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ

1) เนื้อหาวิชาที่สอน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทมีอุปสรรคด้านขาดแหล่งวิทยากรในการค้นคว้ามากที่สุด (29) รองลงมาได้แก่ เนื้อหาวิชาที่สอนไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน (13) ไม่มีความถนัดในเนื้อหาวิชาที่สอน (12) เนื้อหาวิชาที่สอนมีมากเกินไป (9) เนื้อหาวิชาที่สอนมีความซ้ำซ้อนกัน (3) จำนวนคาบที่สอนมีมากเกินไป (2) และไม่ทันสอนในระดับประถมศึกษาเนื่องจากจบการศึกษาปฐมวัย (1)

นอกจากนี้ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาท ได้เสนอแนวทางแก้ไขพอสรุปได้ คือ การขาดแหล่งวิทยากรในการค้นคว้า ควรหาข้อมูลจากชุมชนหรือจัดหาแหล่งค้นคว้าให้มากขึ้น ของบประมาณสนับสนุนด้านห้องสมุด การถ่ายสำเนาเรื่องที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษา จัดซื้อหนังสือมาค้นคว้าด้วยตนเองหรือค้นคว้าจากแหล่งวิทยากรในชุมชนอื่น ๆ สำหรับเนื้อหาไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทได้เสนอแนวทางแก้ไข คือ ปรับเนื้อหาให้เข้ากับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน หรือตัดทอนเนื้อหาที่ผู้เรียนนำไปใช้ไม่ได้ออก ส่วนที่ไม่มีความถนัดในเนื้อหาวิชาที่สอน ได้เสนอแนวทางแก้ไขให้ศึกษาจากคู่มือครูหรือหนังสือ ขอคำปรึกษาจากเพื่อนครู ให้บรรจุครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ พลศึกษา เป็นต้น หรือใช้วิธีการสอนเวียนตามความถนัดของครู เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนและส่งครูเข้าอบรมในเนื้อหาวิชานั้น ๆ อุปสรรคเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนมีมากเกินไป มีแนวทางแก้ไข คือ ปรับเนื้อหาให้กระชับรัด ตัดเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนออก เลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนเพิ่มจำนวนครูให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และผู้ร่างหลักสูตรควรแยกเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมให้ชัดเจน สำหรับกรณีเนื้อหาวิชาที่มีความซ้ำซ้อนกันได้เสนอแนวทางแก้ไขให้ใช้การบูรณาการ นอกจากนี้ยังเสนอให้จัดครูเพิ่มเพื่อแก้ไขการมีจำนวน

คาบที่สอนมีมากเกินไป และครูที่ไม่ถนัดสอนในระดับประถมศึกษาเนื่องจากจบการศึกษาด้านปฐมวัย ได้เสนอแนวทางแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ สอบถามจากเพื่อนครู และทำการทดลองแก้ไขไปเรื่อย ๆ

2) การพัฒนาหลักสูตร ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาทมีอุปสรรคด้านขาดแหล่งค้นคว้าทางวิทยาการมากที่สุด (20) รองลงมาได้แก่ ไม่มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร (12) ขาดเอกสารหลักสูตร (10) ไม่ได้รับคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ (7) ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง (6) ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร (3) ผู้เรียนไม่มีความพร้อม (1) ครูยังมีประสบการณ์น้อย (1) ขาดงบประมาณสนับสนุน (1) ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะพัฒนาหลักสูตร (1) และผู้บริหารตลอดจนคณะครูในกลุ่มโรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องการพัฒนาหลักสูตร (1)

ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาทได้เสนอแนวทางแก้ไข พอสรุปได้ คือ การขาดแหล่งค้นคว้าทางวิทยาการ ควรหาแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด หรือพยายามติดตามข่าวสารตลอดเวลา ครูที่ไม่มีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้เสนอแนวทางแก้ไขให้จัดอบรมครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ศึกษาหาความรู้จากหนังสือและเอกสารหลักสูตร ศึกษาหลักสูตรให้ดีก่อนนำไปใช้ ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น สอบถามจากผู้หรือผู้ผ่านการอบรมมาแล้ว และขอคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ ในกรณีที่ขาดเอกสารหลักสูตร ควรขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอบถามผู้หรือผู้ผ่านการอบรม จัดซื้อด้วยทุนทรัพย์ส่วนตัว ขอคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ หรือขอยืมเอกสารหลักสูตรจากสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ทั้งยังเสนอให้ สปช. จัดทำเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับจำนวนโรงเรียนทั่วประเทศ ส่วนครูที่ไม่ได้รับคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์นั้น ได้เสนอแนวทางแก้ไขให้ยึดแนวนโยบายของโรงเรียนหรือศึกษาเองจากเอกสารหลักสูตร ตลอดจนปรึกษากับผู้ร่วมงานในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ส่วนที่ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนั้น ได้เสนอให้จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและจัดประชุมนิเทศผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 สำหรับการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารมีแนวทางแก้ไข คือ รวมกลุ่มกับครูผู้สอนช่วยเหลือกันเองหรือชี้แจงให้ผู้บริหารเห็นและเข้าใจถึงข้อจำกัดและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ส่วนครูที่มีอุปสรรคในเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อมได้แก้ไขโดยการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน และครูที่ยังมีประสบการณ์น้อยให้

ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรแบบค่อยเป็นค่อยไป แนวทางแก้ไข เรื่องการขาดงบประมาณกระทำโดยการจัดหางบประมาณ นอกจากนี้ครูที่ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะพัฒนาหลักสูตรได้ เสนอให้พูดคุยและรับฟังจากผู้รู้ สำหรับการจัดอบรมและร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตร เป็นแนวทางแก้ไขของอุปสรรคที่ผู้บริหารและคณะครูในกลุ่มโรงเรียนยังไม่เข้าใจ เรื่องการพัฒนาหลักสูตร

3) การสอน โดยเน้นทักษะกระบวนการ ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทมีอุปสรรคมากที่สุดในเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการทางทักษะกระบวนการ (32) รองลงมาได้แก่ ขาดแหล่งวิทยากรในการศึกษาค้นคว้า (14) ขาดความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ทักษะกระบวนการ (9) ไม่รู้วิธีการนำทักษะกระบวนการไปใช้สอน (2) ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง (2) ผู้เรียนมีจำนวนมากเกินไปทำให้การสอนเน้นทักษะกระบวนการประสบผลสำเร็จน้อย (2) มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสื่อ (2) มีเวลาเตรียมการสอนน้อย (1) และมีเทคนิคในการดำเนินกิจกรรมน้อย (1)

จากอุปสรรคดังกล่าวครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทได้เสนอแนวทางแก้ไขพอสรุปได้ดังนี้คือ เรื่องของผู้เรียนไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการทางทักษะกระบวนการควรให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ กระตุ้นผู้เรียนและยกตัวอย่าง เตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนก่อนสอน เลือกลงสอนเพียงบางเนื้อหาเท่านั้น ดำเนินการสอนทักษะกระบวนการทุกระดับชั้นเพื่อพื้นฐานให้ผู้เรียน ดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป ดำเนินการสอนเฉพาะระดับชั้น ป.4-ป.6 ตัดทอนกระบวนการบางชั้นออกไปบ้างและคละกลุ่มเด็กที่มีความพร้อมและไม่มีความพร้อม สำหรับกรณีขาดแหล่งวิทยากรในการศึกษาค้นคว้า ควรจัดหาแหล่งค้นคว้า เช่น ผู้รู้ในท้องถิ่น หนังสือและห้องสมุด ทำแบบสรุปเพื่อการค้นคว้าเป็น เรื่อง ๆ และติดต่อขอเอกสารจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนการขาดความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ทักษะกระบวนการ ได้มีข้อเสนอให้เข้ารับการศึกษาอบรม ศึกษาค้นคว้าจากหลักสูตรหรือเอกสารต่าง ๆ และขอคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์หรือผู้รู้ กรณีที่ครูไม่รู้วิธีการนำทักษะกระบวนการไปใช้สอน เสนอให้แก้ไขโดยศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ปรึกษาผู้รู้และฝึกใช้บ่อย ๆ ส่วนครูที่ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ควรชี้แนะให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและขอความร่วมมือให้ดูแลเรื่องการบ้านของผู้เรียน สำหรับกรณีที่จำนวนของผู้เรียนมีจำนวนมากเกินไปทำให้การสอนเน้นทักษะกระบวนการประสบผลสำเร็จน้อย

มีแนวทางแก้ไข คือ ฝึกทักษะกระบวนการเท่าที่จะเป็นไปได้ และจัดหาครูผู้สอนเพิ่มเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรม ส่วนข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสื่อ ให้ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหา และเวลานอกจากนี้ควรจัดเตรียมสื่อไว้ให้พร้อมก่อนสอน นอกจากนี้ครูยังได้เสนอแนวทางแก้ไขให้เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน สำหรับครูที่มีเวลาเตรียมการสอนน้อย ส่วนการอบรมอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งแจกคู่มือครูให้ศึกษาน่าจะเป็นแนวทางแก้ไขของอุปสรรคที่มีเทคนิคในการดำเนินกิจกรรมน้อย

4) การผลิตสื่อการเรียนการสอน ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทขาดแคลนงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด (30) รองลงมาได้แก่ ชาติวิสต์อุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน (23) ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะผลิตสื่อการเรียนการสอน (18) ขาดความรู้เรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน (2) ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน (1) และขาดแหล่งวิทยากรที่จะศึกษาค้นคว้า (1)

แนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทเสนอในส่วนของขาดแคลนงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ใช้งบประมาณส่วนตัว ของงบประมาณจากส่วนกลาง นำวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อ ขอบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ ผลิตสื่อจากวัสดุที่เหลือใช้และหารายได้จากการจัดงาน โรงเรียนมาผลิตสื่อ การขาดวิสต์อุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน มีแนวทางแก้ไข คือ นำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ให้มากที่สุด ใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวซื้อวิสต์อุปกรณ์ ขอบริจาคจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน สำหรับครูที่ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้ให้แนวทางแก้ไขดังนี้ คือ ให้ผู้บริหารโรงเรียนลดงานพิเศษของครูลง จัดครูเพิ่มขึ้นเพื่อลดภาระงานสอนของครู ใช้เวลาว่างช่วงปิดภาคเรียน วันหยุด และช่วงกลางคืนผลิตสื่อการเรียนการสอน ขอความร่วมมือจากศูนย์วิชาการกลุ่มผลิตสื่อการเรียนการสอน ผลิตสื่อการเรียนการสอนเท่าที่จำเป็นและสามารถใช้สอนได้หลายวิชา ใช้สื่อสำเร็จรูปในบางโอกาสและร่วมมือกันกับคณะครูในกลุ่มโรงเรียนผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่วนครูที่ขาดความรู้เรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนควรหาความรู้เพิ่มเติมและฝึกหัดผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่วนการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ควรแก้ไขโดยการรวมกลุ่มกับครูผู้สอนช่วยเหลือกันเอง และในกรณีที่ขาดแหล่งวิทยากรที่จะศึกษาค้นคว้า ควรหาแหล่งศึกษาค้นคว้าจากสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและปรึกษาผู้รู้

5) นวัตกรรมการเรียนการสอน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธาษาที่มีอุปสรรคด้านขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มากที่สุด (21) รองลงมาได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณ (19) ไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้านวัตกรรมใหม่ ๆ (11) ขาดแหล่งวิทยากรในการศึกษาค้นคว้า (10) ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ (7) ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน (2) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ (1) และมีความลำบากในการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ (1)

แนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธาษาเสนอไว้ในเรื่องของการขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้แก่ ให้ สปช. และหน่วยงานทางการศึกษานับสนุนด้านอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรม ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเองให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นเท่าที่ทำได้ ศูนย์วิชาการกลุ่มจัดทำขึ้นให้ครูผู้สอน ยืมไปใช้ สำหรับการขาดแคลนงบประมาณนั้น ได้แนวทางแก้ไขดังนี้ คือ ใช้งบประมาณส่วนตัวของงบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน และขอบริจาคจากภาคเอกชน ส่วนครูที่ไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้านวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เสนอแนวทางแก้ไขให้ลดจำนวนผู้เรียนในความรับผิดชอบของ หรือศึกษาค้นคว้าในวันหยุดหรือเวลาว่าง ส่วนการขาดแหล่งวิทยากรในการศึกษาค้นคว้า มีแนวทางแก้ไข คือ จัดตั้งศูนย์วิชาการ จัดการอบรมในเรื่องนวัตกรรมช่วงปิดภาคเรียนและศึกษาจากแหล่งวิทยากรในชุมชนอื่น ๆ แนวทางแก้ไขเกี่ยวกับขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ได้แก่ หาโอกาสพบปะพูดคุยกับผู้ที่ผ่านการอบรมหรือผู้ที่มีความรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและ สปช. ควรจัดผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอน

3.2 ด้านเทคนิควิธี

1) การสอน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธาษาพบอุปสรรคเรื่องผู้เรียนขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนมากที่สุด (17) รองลงมาได้แก่ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็น (15) ไม่มีเวลาสอนในชั้นเต็มเนื่องจากครูไม่ครบชั้น (13) ผู้เรียนไม่มีความพร้อมทางการเรียน (12) ครูไม่สามารถสื่อความหมายกับผู้เรียนที่ใช้ภาษาถิ่นได้ (6) และขาดแหล่งค้นคว้าทางวิทยากร (5) มีเวลาสอนน้อยเนื่องจากภาระหน้าที่ต่อโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และศูนย์วิชาการกลุ่ม (3) นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน (1) ครูมิได้ผ่านการอบรมหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 (1)

แนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาในโครงการศุภทายาทได้เสนอไว้เกี่ยวกับผู้เรียน
 ชาติวิศดุอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ ประยุกต์นำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมาปรับใช้แทนวัสดุ-อุปกรณ์การเรียน
 ขอรับบริจาค ให้ผู้เรียนใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกันเป็นกลุ่ม ของงบประมาณจาก สปช. และ โรงเรียน
 จัดทำให้ผู้เรียนยืมเรียน การขาดสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นควรหางบประมาณในการผลิตสื่อ
 โดยคณะครูช่วยกันจัดทำหรือขอความร่วมมือจากหน่วยราชการ เช่น สำนักงานกลุ่มโรงเรียน ศูนย์
 วิชาการกลุ่ม และโรงเรียนในกลุ่ม กรณีไม่มีเวลาสอนในชั้นเต็มทีเนื่องจากครูไม่ครบชั้น มีแนว
 ทางแก้ไข คือ จัดครูให้ครบชั้น ใช้วิธีการสอนเวียนตามความสามารถและความถนัดของครู นำ
 บัตรงานมาให้ผู้เรียนปฏิบัติ นำชั้นเรียนมารวมกันและใช้สื่อการสอนช่วยในบางครั้ง ส่วนผู้เรียน
 ไม่มีความพร้อมทางการเรียนควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยดูแลผู้เรียนช่วงที่อยู่บ้าน จัด
 ผู้เรียนที่มีความพร้อมและอายุใกล้เคียงกันเรียนด้วยกัน ติดตามเด็กให้เข้าเรียนตามเกณฑ์ เริ่มต้น
 เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนใหม่ เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาให้มากที่สุด
 และสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนที่ไม่มีความพร้อม สำหรับการศึกษาที่ไม่สามารถสื่อความหมายกับ
 ผู้เรียนที่ใช้ภาษาถิ่นได้ ควรพยายามฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาไทย โดยอาจให้เพื่อนในชั้นเรียน
 ช่วย ทั้งนี้ครูควรฝึกพูดภาษาถิ่นบ้างเพื่อสะดวกในการถามและตอบผู้เรียน หรืออาจริเริ่มโครงการ
 ภาษาไทยวันละคำและใช้ภาพอธิบาย เรื่องการขาดแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ควรมีการจัดหา
 หนังสือและแหล่งศึกษาชั้นภายใน โรงเรียนสำหรับทั้งผู้สอนและผู้เรียน เรื่องครูมีเวลาสอนน้อย
 เนื่องจากภาระหน้าที่ต่อโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และศูนย์วิชาการกลุ่ม ควรพยายามทุ่มเทเวลา
 สอนที่เหลือจากภาระอื่นให้เต็มที่ และทำการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนในช่วงหลังเลิกเรียน ส่วน
 แนวทางแก้ไขนักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ควรได้มีการปรับปรุงนโยบายในการ
 วัดผลและประเมินผลตลอดจนการเลื่อนชั้น เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งเหล่านี้
 นอกจากนี้ครูที่มิได้ผ่านการอบรมหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ทางฝ่ายวิชาการโรงเรียนควร
 ให้ข้อมูลและให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแก่ผู้สอน

2) การจัดบริการอาหารกลางวัน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธาษาหมื่ออุปสรรคด้านขาดแคลนงบประมาณในการจัดบริการอาหารกลางวันมากที่สุด (36) รองลงมาได้แก่ การขาดแคลนบุคลากร (14) ขาดแคลนอาคารสถานที่ (8) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ (4) และขาดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (4) ผู้เรียนมีนิสัยในการรับประทานอาหารที่แตกต่างกัน (1)

แนวทางแก้ไขที่สรุปได้ในการขาดแคลนงบประมาณ ได้แก่ ให้ผู้เรียนนำวัตถุดิบจากที่บ้านมาประกอบอาหารร่วมกันที่โรงเรียน และหางบประมาณเพิ่มขึ้น โดยช่วยเหลือตนเอง เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ เป็นต้น หรืออาจหางบประมาณเพิ่มเติมจาก สปช. ขอบริจาคจากชุมชน และภาคเอกชน ส่วนเรื่องของการขาดแคลนบุคลากรทางโรงเรียนควรจัดหาบุคลากรทำหน้าที่ควบคุมการบริการอาหารกลางวันโดยเฉพาะ เช่น ผู้ปกครอง หรือครูผู้สอนที่มีเวลาว่างในช่วงนั้น ๆ หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไป โดยอาจให้ผู้เรียนช่วยบ้างเป็นการฝึกปฏิบัติไปด้วย สำหรับการขาดแคลนอาคารสถานที่ อาจแก้ไขได้โดยการของบประมาณสนับสนุนจาก สปช. ภาคเอกชนและชุมชน ในการสร้าง โรงครัวและ โรงอาหารสำหรับผู้เรียน หรืออาจใช้สถานที่ที่พอจะให้บริการอาหารกลางวันได้แทนชั่วคราวไปก่อน ทั้งนี้อาจให้ผู้เรียนใช้ระเบียบหน้าชั้นเรียนเป็นสถานที่รับประทานอาหารกลางวันได้ กรณีที่ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ควรจัดหางบประมาณจัดซื้อเท่าที่จำเป็น ส่วนแนวทางแก้ไขในเรื่องขาดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรชี้แนะให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการบริการอาหารกลางวัน โดยให้ผู้บริหาร ครูและผู้เรียนเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ผู้เรียนมีนิสัยในการรับประทานอาหารที่แตกต่างกันควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้กำหนดรายการอาหารเอง หรือจัดเป็นอาหารเสริมแทน

3) การเตรียมการสอน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธาษาหมื่ออุปสรรคด้านขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นมากที่สุด (24) รองลงมาได้แก่ ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน (20) ขาดแคลนเอกสารหลักสูตร (11) ไม่มีความรู้ในเรื่องการเตรียมการสอน (1) ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญเรื่องการทำแผนการสอนเท่าที่ควร (1) ขาดแหล่งค้นคว้า (1)

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาในการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็น คือ พยายามใช้สื่อที่มีอยู่ให้มีประโยชน์มากที่สุด ใช้สื่อการเรียนการสอนในท้องถิ่นที่พอจะหาได้ และผลิตสื่อเท่าที่จะผลิตได้ หรือให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำขึ้น ขอขมจากสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและขอรับบริจาค กรณีครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน ควรจัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้าในช่วงปิดเทอม วันหยุดหรือหลังเลิกเรียน นอกจากนี้ควรจัดครูให้ครบชั้นเพื่อจะได้มีเวลาเตรียมการสอนและสอนได้เต็มที่ ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรลดภาระงานพิเศษของครูผู้สอนลงบ้าง ส่วนการขาดแคลนเอกสารหลักสูตรนั้น ควรขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ในการจัดซื้อจัดหาและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำหรับครูที่ไม่มีความรู้ในเรื่องการเตรียมการสอน ควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอน

4) การวัดและการประเมินผล ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทพบอุปสรรคในเรื่องไม่มีเวลาเพียงพอที่จะวัดและประเมินผลมากที่สุด (9) รองลงมาได้แก่ ไม่ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากผู้เกี่ยวข้อง (7) ไม่มีความรู้ในเรื่องการวัดและประเมินผล (7) ขาดแคลนงบประมาณ (7) ขาดแหล่งวิทยากรในการศึกษาค้นคว้า (5) วิธีการวัดและประเมินผลยังไม่ทันสมัยและไม่มีมาตรฐานเท่าที่ควร (2) ขาดความมั่นใจในความถูกต้องและความครอบคลุมของแบบทดสอบ (1) วัดและประเมินผลไม่ได้ตามเกณฑ์ที่วางไว้ (1) ยังไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผลในหลักสูตรฉบับปรับปรุงเท่าที่ควร (1) ไม่สามารถวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์ได้ (1) การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลยังขาดประสิทธิภาพ (1) ข้อสอบจากส่วนกลางยังไม่ได้มาตรฐาน (1) และใช้แบบทดสอบรวมในกลุ่มโรงเรียนแต่พื้นฐานของผู้เรียนต่างกัน (1)

ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทได้เสนอแนวทางแก้ไขของการไม่มีเวลาเพียงพอที่จะวัดและประเมินผล ดังนี้คือ ควรมีแผนการสอนที่สนองต่อการประเมินจุดประสงค์ ลดความรับผิดชอบของผู้สอนลง ใช้เวลาว่างในการวัดและประเมินผลผู้เรียน ใช้วิธีการวัดและประเมินผลโดยการสัมภาษณ์แทนวิธีการอื่น ส่วนครูที่ไม่ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากผู้เกี่ยวข้องควรค้นคว้าด้วยตนเอง ตลอดจนปรึกษาผู้ที่มีความรู้ กรณีที่ขาดแหล่งวิทยากรในการศึกษาค้นคว้า อาจแก้ไขได้โดยขอคำปรึกษาแนะนำจากผู้รู้และหาเวลาว่างไปอบรมและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก

แหล่งอื่น ๆ สำหรับการแก้ไขวิธีการวัดและประเมินผลยังไม่ทันสมัยและมีมาตรฐานเท่าที่ควรนั้น ควรให้ศูนย์วิชาการกลุ่มคัดเลือกข้อสอบที่มีมาตรฐานและทันสมัยมาใช้กับผู้เรียน ครูที่ไม่มีความมั่นใจ ในความถูกต้องและความครอบคลุมของแบบทดสอบควรศึกษาหาความรู้จากหนังสือและผู้มีประสบการณ์

5) การปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาท พบอุปสรรคมากที่สุดในการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นมากเกินไป (17) รองลงมาได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย (14) ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ (13) ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (5) ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน (4) ขาดการให้คำปรึกษาแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน (2)

สำหรับแนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทได้เสนอในการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นมากเกินไป ได้แก่ เพิ่มจำนวนครูให้เหมาะสมกับงานและผู้เรียน ทำงานช่วงหลังเลิกเรียนและกลางคืน ปรึกษาผู้บริหารโรงเรียน และแบ่งงานหรือกระจายงานให้เพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ส่วนการขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมายนั้น ครูควรได้รับการอบรม ขอคำแนะนำจากผู้บริหารและคณะครู ตลอดจนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และในกรณีที่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีแนวทางแก้ไข คือ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น ขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้วยทุนทรัพย์ส่วนตัว และปรับปรุงใช้ของเดิมที่มีอยู่ สำหรับการขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานนั้น มีครูเสนอแนวทางแก้ไข คือ ขอย้ายไปโรงเรียนอื่นและย้ายสลับเปลี่ยนผู้บริหารโรงเรียน ทั้งผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาบ้าง และแนวทางแก้ไขของครูที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน คือ ผู้บริหารโรงเรียนควรกระจายงานให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคน ส่วนกรณีที่ขาดการให้คำปรึกษาแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน มีแนวทางแก้ไขโดยขอคำแนะนำเรื่องงานที่ได้รับมอบหมายจากเพื่อนร่วมงานและผู้มีประสบการณ์

3.3 ด้านคุณลักษณะ

1) การปรับตัวในโรงเรียนและชุมชน ครูประถมศึกษาในโครงการศรุตายาทพบอุปสรรคมากที่สุดในการไม่สามารถสื่อความหมายกับชุมชนที่ใช้ภาษาถิ่นได้ (12) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนที่สอนมีสภาพทรุดโทรมมากเกินไป (8) ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของชุมชนไม่ได้

(2) ไม่มีเวลาไปสัมพันธ์ชุมชน (2) เสี่ยงอันตรายในการเดินทางกลับหลังจากร่วมงานของชุมชน ในช่วงกลางคืน (1) เกิดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมาก (1) ยังมิได้ช่วยเหลือชุมชน เท่าที่ควร (1) อึดอัดใจในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงานของ สปช. (1) มีแนวคิดสวนทางกันกับคนในชุมชน (1)

แนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาทเสนอแนะไว้ ในการไม่สามารถสื่อความหมายกับชุมชนที่ใช้ภาษาถิ่นได้ คือ ให้ผู้เรียนที่สามารถเข้าใจทั้งภาษาถิ่นและภาษากลางเป็นสื่อกลาง เรียนรู้ภาษาถิ่นและสอนภาษากลางให้ชุมชนสามารถสื่อสารกับครูได้บ้าง รมรงค์ ให้ใช้ภาษากลางในโรงเรียนและพยายามให้ชุมชนและผู้เรียนพูดภาษากลางให้มากขึ้น กรณีโรงเรียนที่สอนมีสภาพทรุดโทรมมากเกินไป ควรดำเนินการแก้ไขโดยเป็นผู้นำในการซ่อมปรับปรุงถนนและสะพานที่เป็นเส้นทางคมนาคมระหว่างโรงเรียนและอำเภอ นอกจากนี้ควรพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ สปช. ควรจัดโรงเรียนที่อยู่ในระดับปานกลางไม่ห่างไกลจากตัวอำเภอมากจนเกินไปให้แก่ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาท สำหรับครูที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของชุมชนไม่ได้ มีแนวทางแก้ไขให้ขอคำแนะนำจากครุรุ่นพี่และผู้บริหารโรงเรียน และไปเยี่ยมบ้านผู้เรียน เพื่อพบปะพูดคุยทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ส่วนการไม่ได้รับการยอมรับนับถือศรัทธาจากคนในชุมชน ครูควรทำหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้องและเต็มที่จนชุมชนยอมรับและควรชี้แนะชุมชนให้พิจารณาตัดสินคุณค่าของคนจากการกระทำ โดยพิจารณาเป็นรายบุคคล กรณีที่ครูไม่มีเวลาไปสัมพันธ์ชุมชน แก้ไขโดยให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมที่ได้สัมพันธ์กับชุมชน และคณะครูร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนให้มาก ทั้งนี้การเดินทางกลับหลังจากร่วมงานของชุมชนช่วงกลางคืนควรเดินทางมาพร้อมกับคนในท้องถิ่น นอกจากนั้นการลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนและชุมชนอาจทำได้โดยครูเข้าไปเป็นผู้ประสานสัมพันธ์ ครูที่ยังมิได้ช่วยเหลือชุมชนเท่าที่ควรก็ควร เสนอตัวเข้าช่วยกิจกรรมชุมชนในด้านที่ตนเองมีความถนัด กรณีที่มีแนวคิดสวนทางกันกับคนในชุมชนก็ควรหาเวลาพูดคุยปรับความเข้าใจและปรับแนวคิดให้ตรงกัน สำหรับครูที่อึดอัดใจในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงานของ สปช. ควรทำความเข้าใจระบบการทำงานนั้น ๆ ใหม่ และหาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับตนเองต่อไป

2) การดำรงชีวิต ครูประถมศึกษาในโครงการศุภทายาทพบอุปสรรคมากที่สุดเกี่ยวกับ บ้านพักครูมีไม่เพียงพอ (14) รองลงมาได้แก่ ขาดขวัญและกำลังใจ (9) ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน (7) ไม่ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอ (5) ค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เพียงพอ (4) ปฏิบัติงานสอนอยู่ห่างไกลจากสถานบริการด้านอนามัย (2) โรงเรียนอยู่ห่างจากที่พักมากเกินไป (2) ขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค (1) ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกลจากภูมิลำเนาเดิมมากเกินไป (1) โรงเรียนที่สอนอยู่ห่างไกลคู้สมรส ทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากในการเดินทาง (1)

สำหรับแนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาในโครงการศุภทายาทเสนอแนะ ไว้ในเรื่องบ้านพักครูมีไม่เพียงพอ ได้แก่ อยู่ร่วมกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ของงบประมาณสร้างบ้านพักครูอาศัยบ้านพักครูของโรงเรียนใกล้เคียง เข้าบ้านอยู่ สร้างบ้านพักเอง และขอคำปรึกษาแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจโดยการออกเยี่ยมเยียนและให้คำปรึกษาแนะนำหรือขอย้ายไปสอน โรงเรียนใหม่ ส่วนการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ควรใช้วิธีการปรับตัวและหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันให้พอเพียง กรณีที่ไม่ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอ ผู้บริหารต้นสังกัดควรเร่งติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่สวัสดิการครูให้ดำเนินงานด้วยความรวดเร็ว ตลอดจนพิจารณาการโยกย้ายกลับภูมิลำเนาให้กับครูที่ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกลภูมิลำเนาเดิมและพิจารณาโยกย้ายอยู่รวมคู้สมรสเป็นอันดับแรก

3) มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ครูประถมศึกษาในโครงการศุภทายาทพบอุปสรรคมากที่สุด เรื่องการขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน ในด้านความคิด (8) รองลงมาได้แก่ มีความมั่นใจในตนเองสูงเกินไป (4) ขาดการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน (2) ถูกกีดกันจากเพื่อนร่วมงาน (1) เพื่อนร่วมงานไม่มีวิถุญาณและลักษณะของความเป็นครูเท่าที่ควร (1) ถูกกีดกันทางความคิดจากผู้บริหารโรงเรียน (1) มีการแบ่งพรรคพวกภายในโรงเรียน (1) ไม่เป็นเพื่อนพอใจของระดับสายงานบางระดับ (1) ไม่มีเวลาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน (1) ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้และวิธีการสอนใหม่ ๆ ให้เพื่อนร่วมงานได้เนื่องจากวัยวุฒิต่ำกว่า (1)

ครูประถมศึกษาใน โครงการครูทายาทได้เสนอแนวทางแก้ไข เรื่องการขัดแย้ง กับเพื่อนร่วมงานในด้านความคิด โดยการเสนอข้อตกลงกันก่อนทุกครั้งที่จะทำงานร่วมกัน ยึดหลัก ประชาธิปไตย พยายามไม่ถกเถียงแต่นำเรื่องเข้าที่ประชุมหารือสรุป ส่วนการมีความมั่นใจใน ตนเองสูงเกินไป แก้ไขโดยพยายามคำนึงถึงผลได้ผลเสียของงานและยอมรับฟังความคิดเห็นหรือ ประสพการณ์ของผู้อื่น ให้มาก นอกจากนั้นอาจขอคำแนะนำจากเพื่อนร่วมงานตลอดจนแบ่งปัน ความมั่นใจไปสู่เพื่อนร่วมงาน กรณีที่ขาดการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน ควรแก้ไข โดย พยายามทำงานจนมีผลงานเป็นที่ยอมรับ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ ดีที่สุด

3.4 ด้านอื่น ๆ ครูประถมศึกษาใน โครงการครูทายาทพบอุปสรรคผู้เรียน ในแต่ละ ชั้นมีมากเกิน ไป และมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก (2) บุคคลและหน่วยงานมีความคาดหวัง ครูประถมศึกษาในโครงการครูทายาทมากเกิน ไป (2) ผู้ร่วมงานไม่ได้ร่วมมือกันทำงานอย่าง เต็มที่ (1) โรงเรียนอยู่ห่างไกลจากอำเภอทำให้ได้รับข่าวสารล่าช้า (1) ครูบรรจุใหม่ขาดที่ฝึก (1) โรงเรียนอยู่ในถิ่นทุรกันดารหากเจ็บป่วยอาจจะเสียชีวิตได้ (1) โรงเรียนอยู่ในเขตป่า สงวนทำให้ลำบากต่อการปลูกสร้างอาคารเรียนและบ้านพัก (1) ต้องเข้ารับการอบรมบ่อย ๆ ทำให้มีเวลาสอนในชั้นไม่เพียงพอ (1) สื่อการเรียนการสอนที่ สปช. จัดให้มีสภาพชำรุดและเก่าไม่ ทันสมัย (1) ได้รับมอบหมายให้สอนในระดับชั้นที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา (1) มีภาระทั้งงาน สอนและงานพิเศษมากเกิน ไป (1) ผู้เรียนลาออกกลางคันเนื่องจากต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน (1) และผู้เรียน ไม่มีสำเนาทะเบียนบ้าน (1)

แนวทางแก้ไขที่ครูประถมศึกษาใน โครงการครูทายาทได้ เสนอไว้สามารถสรุป ได้ดังนี้ การที่ผู้เรียนมีมากเกิน ไปประกอบด้วยผู้ เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้น ครูควรซ่อม เสริมเด็กที่เรียนอ่อนและพยายาม เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียน ให้ดีขึ้น รวมถึงการ ใช้ระบบกลุ่มเข้าช่วย ในการเรียนการสอนของชั้นเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนมาก และหากเพื่อนร่วม งานไม่ได้ร่วมมือกันทำงานเต็มที่ ก็ควรพยายามทำงานของตนเองให้ประสพผลสำเร็จมากที่สุด ส่วน สภาพโรงเรียนอยู่ในท้องที่ทุรกันดาร ข่าวสารล่าช้า หากเจ็บป่วยอาจเสียชีวิตได้ ตลอดจนสถาน

ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตป่าสงวนนั้น ควรได้มีการปรับปรุงการส่งข่าวสาร ซึ่งอาจเป็นวิทยุมือถือ การติดต่อกับหน่วยทหารขอใช้ขี้อลคอปเตอร์เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินและทำเรื่องถึง สปช. ให้ตกลงกับกรมป่าไม้ขออนุญาตสร้างอาคารเรียนและบ้านพักครู อันจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน สำหรับครูที่เข้ารับการอบรมบ่อย ๆ ควรใช้เวลาว่างช่วงเย็นหรือวันหยุดสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียน สื่อการสอนที่ชำรุดและ ไม่ทันสมัยก็ควรปรับปรุงซ่อมแซมให้ใช้ได้กับหลักสูตรฉบับปรับปรุง ครูที่ได้รับมอบหมายให้สอน ในระดับชั้นที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาก็ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและทำงาน ในหน้าที่ให้ดีที่สุด กรณีที่มีภาระงานสอนและงานพิเศษมากเกินไป ได้เสนอแนวทางแก้ไขให้เสนอเรื่องถึงต้นสังกัดให้คำนึงถึงตัวผู้รับนโยบายบ้าง สำหรับผู้เรียนลาออกกลางคัน เนื่องจากต้องช่วยพ่อแม่ทำงานและไม่มีทะเบียนบ้านควรขอคำปรึกษาจากผู้บริหาร โรงเรียน ติดตามผู้เรียนและขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง

4. ความสำเร็จที่น่าพอใจในการปฏิบัติงานครูประถมศึกษา

ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาท ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จที่น่าพอใจในการปฏิบัติงานครูประถมศึกษาด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

4.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทสามารถสอนให้ผู้เรียนคิดเลขเป็น พูดและอ่านภาษาไทยได้ ได้รับความไว้วางใจให้ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียน สามารถปรับเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและนำหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติได้ สามารถผลิตสื่อการเรียนการสอนนอกเผยแพร่ระดับกลุ่ม สอน โดยใช้ทักษะกระบวนการ ได้ผลดีมาก ปรับแนวการสอนและร่วมศึกษาวิจัยกับกรมฝึกหัดครู ในการพัฒนาชุดการสอนทักษะภาษาไทยสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษาที่เป็นชาวเขา ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยและมีพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้ในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริง ได้ รวมถึงการเป็นผู้นำในเรื่องประชาธิปไตยในโรงเรียนทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก การขอบริจาคหนังสือเข้าห้องสมุด การสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี สามารถยื่นขอเนื้อหาในระดับชั้นที่ใกล้เคียงมาประยุกต์รวมกันได้ การสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ประโยชน์คุ้มค่าทุกชั้น การฝึกให้ผู้เรียนคัดลายมือ ได้สวยงาม การปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ให้แก่ผู้เรียน

ชาวเขา การนำงานธุรการที่ได้รับมอบหมายไปปรับใช้ในการสอนและชีวิตประจำวันได้ และการนำวัสดุท้องถิ่นใกล้ตัวมาปรับใช้เพื่อการเรียนการสอนได้ดี

4.2 ด้านเทคนิควิธี ครูประถมศึกษาในโครงการศรุธายาทสามารถฝึกให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องระเบียบวินัย ผู้เรียนขาดเรียนบ่อย ๆ เปลี่ยนพฤติกรรมมาเรียนทุกวัน และสามารถสอนให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนการสอนของครูได้ตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนจบบทเรียน ทั้งยังเป็นผู้นำในการหาทุนสร้างโรงอาหารของโรงเรียนจนประสบผลสำเร็จ สามารถสื่อความหมายกับผู้ใช้ภาษาถิ่นได้ ทำการสอนโดยไม่ใช้สื่อแต่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนและการอบรมมาปรับใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังร่วมปรึกษากับคณะครูในการบริหารงานอาหารกลางวันให้ผู้เรียนได้รับบริการตลอดปีการศึกษา การเป็นผู้นำในการบริการอาหารกลางวันและอาหารเสริมสำหรับชั้นอนุบาล การนำผู้เรียนปลูกผักจนเพียงพอสำหรับประกอบอาหารและนำไปขายเพื่อนำเงินมาจัดซื้อเนื้อสัตว์ ได้รับความสำเร็จในการจัดบริการอาหารกลางวันดีแต่ระดับอำเภอ สามารถทำการสอน 3 ระดับชั้นเพียงคนเดียว และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นกว่าปีก่อน ๆ รวมถึงการได้รับคัดเลือกให้เป็นครูผู้สอนคณิตศาสตร์ดีแต่ระดับอำเภอ ได้รับความไว้วางใจให้ทำหน้าที่ตรวจบันทึกการสอนของครูท่านอื่น ๆ ในโรงเรียน การเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น ได้รับการยอมรับจากเพื่อนครูในกลุ่มโรงเรียน ให้แนะนำวิถีวัดและประเมินผลในระดับอนุบาล รับผิดชอบกิจกรรมกีฬาของโรงเรียนและนำผู้เรียนเข้าแข่งขันชนะเลิศระดับอำเภอ ผู้เรียนที่สอนได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์และการอ่าน ระดับชั้น ป.2 ของอำเภอ เรียนจบสาขาวิชาปฐมวัยแต่ก็สามารถสอนระดับประถมศึกษาได้ดีจนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียน ได้รับรางวัล 2 ปี คือ ที่ 3 และ 2 ตามลำดับ และเป็นนักดนตรีนำวงเข้าร่วมงานของกลุ่มโรงเรียนและชุมชน

4.3 ด้านคุณลักษณะ ครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาทได้กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียนจนได้รับคำชมเชยจากผู้บริหารโรงเรียน สามารถร่วมงานกับผู้ร่วมงานและชุมชนได้ดีจนได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี สามารถแก้ไขภาพพจน์ของครูที่ย้ายไปแล้วให้ดีขึ้น พึงพอใจในความอดทนของตนเองและภูมิใจในหน้าที่ที่ได้รับ ได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการตัวอย่างระดับ 4-6 ของกลุ่มโรงเรียน ได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งครูวิชาการกลุ่มแทนครูเก่าที่ย้ายไป และสามารถกระตุ้นเพื่อนร่วมงานให้ทำงานได้ดีขึ้น

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant facing left, with a decorative tusk. Above the elephant is a sunburst or flame-like symbol. The emblem is surrounded by a circular border containing the Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' at the bottom. There are also decorative floral motifs on the sides.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved